

Model testowanej innowacji

Innowacja „Umacnianie – warsztaty edukacyjno –rozwojowe dla kobiet z niepełnosprawnością”, odpowiada na niezaspokojoną potrzebę niepełnosprawnych kobiet, w zakresie zwiększania ich udziału w życia społecznym, budowaniu tożsamości kobiety a nie osoby niepełnosprawnej, przeciwdziałaniu wykluczeniu i dyskryminacji krzyżowej (ze względu na płeć i niepełnosprawność). Innowacja wpisuje się w nurt gender and distability mainstreaming i wzmacnia kobiety w wychodzeniu poza ich niepełnosprawność, odchodzi od modelu opiekuńczości na rzecz umacniania i wspierania aktywności kobiet we wspólnocie i na jej rzecz. Działania ukierunkowane są na budowanie samodzielności, aktywności, sprawczości, wychodzenie poza rolę osoby niepełnosprawnej i budowaniu tożsamości kobiecej. Innowacyjność działań polega na tym, że uczestniczki współtworzą każdy ich etap, same wobec siebie pełnią także funkcje asystenckie, uczą się być sprawcze i i brać odpowiedzialność za własne działania. Uczestniczki innowacji są równocześnie odbiorczyniami usług jak i ich twórczyniami. W innowacji, biorą udział kobiety – innowatorki, których rolą jest wsparcie i modelowanie samodzielności. Jest to wyróżniający się i wyjątkowy model, oparty na idei Otwartego Dialogu w psychiatrii środowiskowej i epowermentu w pracy z grupami zagrożonymi wykluczeniem:

- Społeczność – tworzymy wspólnotę otwartą na swoje potrzeby, oczekiwania i możliwości
- Uczestnictwo – zmierzamy od bierności do działania, od obojętności do zaangażowania
- Dialog – dyskutujemy, rozmawiamy otwarcie i wspólnie. Każdy głos, nawet niewypowiedziany jest ważny i wysłuchany, bez ocen i zbędnych komentarzy
- Tolerancja niepewności – elastyczność, rezygnacja z „bycia ekspertem” na rzecz słuchania wspólnych rozwiązań
- Umacnianie tożsamości – refleksja nad tym kim jesteśmy, co nas określa i wzmacnia
- Wzajemna pomoc/asystentura – budujemy sieć wsparcia, dzielimy się informacją
- Skupiamy się na zasobach – zdrowieniu i rozwoju, a nie deficytach i niepełnosprawności

Etapy realizacji innowacji:

I. Rekrutacja personelu do projektu

- w projekcie pracuje dwie trenerki/innowatorki

- doświadczone w pracy z osobami z niepełnosprawnością – ich rolą jest prowadzenie warsztatów społeczno –rozwojowych i aktywne włączanie kobiet – uczestniczek w ich współtworzenie. Celem warsztatów jest wzmocnienie uczestniczek do wyjścia z dominującej często roli osoby niepełnosprawnej i zmierzenie się z różnymi możliwymi rolami społecznymi. Od drugiego bloku tematycznego, trenerzy włączają uczestniczki w

przygotowanie materiałów, uczestniczenie w konferencjach, wydarzeniach związanych z tematem warsztatów.

- rolą innowatorek jest pełnienie roli asystenckiej – moderującej – odbiorczej. Innowator jest bardziej osobą towarzyszącą, niż narzucająca działania, jest osoba stwarzającą przestrzeń do „eksperymentowania” z podejmowaniem wyzwań, wychodzeniem poza strefę komfortu. Jest także uczestnikiem proponowanych i realizowanych przez grupę działań.

- II. Rekrutacja uczestniczek do projektu – uczestniczki można rekrutować z warsztatów terapii zajęciowej, ośrodków pomocy prowadzących działania na rzecz kobiet, w tym kobiet z niepełnosprawnością, organizacji społecznych.
- III. Przygotowanie i przeprowadzenie programu warsztatowo-usamodzielniającego dla kobiet.

Program obejmuje:

- 1. Wzajemną asystenturę odbiorczyń – odbiorczynie wspierają siebie nawzajem, obserwują, uczą się odczytywać swoje potrzeby, mówić o nich, wyznaczać zakres wzajemnego wsparcia
- 2. Delegowanie zadań, współodpowiedzialności za przebieg innowacji proporcjonalnie do ich możliwości (włączanie w planowanie przebiegu, decyzji o formach, przygotowania materiałów itp.)
- 3. Sprawdzanie z uczestniczkami, czy oferta odpowiada na ich potrzeby, modyfikowanie oferty w razie konieczności
- 4. Warsztaty edukacyjno – rozwojowe (integracyjne, tożsamościowe, asertyczności, kobiecości i seksualności, komunikacyjne i z budowania relacji, obywatelskie,
- 5. Wyjścia usamodzielniające
- 6. Dwudniowy wyjazd usamodzielniający
- 7. Udział w Kongresie Kobiet
- 8. Włączanie potencjalnych użytkowniczek i odbiorczyń

- IV. Zapewnienie sali szkoleniowej z rzutnikiem i laptopem.

Warto nawiązać współpracę z samorządem lub organizacją działającą na rzecz osób z niepełnosprawnością, która może udostępnić salę. W naszym przypadku korzystaliśmy z sali i zaplecza kuchennego Wrocławskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych.

Sala i budynek, w którym się znajduje musi spełniać wymogi dostępności dla osób na wózkach.

Na dwudniowy wyjazd usamodzielniający niezbędne jest zapewnienie budynku, łazienek i pokoi w pełni dostępnych dla osób z niepełnosprawnością, tak aby kobiety korzystające z innowacji, mogły być pełni samodzielne.

Grupa odbiorców i użytkowników:

Odbiorcami innowacji społecznej są kobiety z niepełnosprawnością. Ze względu na duży stopień niesamodzielności, wynikający często również z nadmiernie opiekuńczej postawy rodziców i najbliższego otoczenia, jest to grupa wykazująca wyuczoną bezradność, niepodejmująca wyzwań, z bardzo niską wiarą w siebie. Program musi uwzględniać dobrą diagnozę potrzeb i być nakierowany na współtworzenie wraz z odbiorczyniami każdego etapu programu.

Innowacja „Umacnianie – warsztaty edukacyjno –rozwojowe dla kobiet z niepełnosprawnością”, jest propozycją bardzo potrzebną, pozwalającą zmieniać bierne postawy życiowe i kształtować aktywne, sprawcze podejście do własnego życia i tożsamości kobiet z niepełnosprawnością. Pozwala im lepiej radzić sobie z barierami społecznymi i dyskryminacją krzyżową, jakiej doświadczają.

Podmioty, które mogą być zainteresowane innowacją:

- Organizacje pozarządowe zajmujące się działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych
- Szkoły z oddziałami integracyjnym
- Grupy pomocowe
- Środowiska osób z niepełnosprawnością

Podczas testowania innowacji społecznej zostały opracowane następujące dokumenty:

- Konspekty poszczególnych bloków tematycznych
- Ankieta podsumowująca realizacją projektu
- Ankieta badająca potrzeby uczestniczek projektu
- Ankieta podsumowująca realizację pierwszej części projektu

Podsumowanie:

Innowacja „Umacnianie – warsztaty edukacyjno –rozwojowe dla kobiet z niepełnosprawnością” została bardzo wysoko oceniona przez uczestniczki zajęć. Nowatorska forma prowadzenia innowacji, związana z oddawaniem odpowiedzialności uczestniczkom za poszczególne działania i bloki tematyczne pozwoliła im podjąć wyzwania w kontrolowanych warunkach, wzmocniła ich pewność siebie, wiedzę i umiejętności dotyczące aspektów społecznych, podejmowania wyzwań i wychodzenia z izolacji.